ହିଞ୍ ଲାଲ୍ ତିୱାରୀ

ବନାମ

କମଳା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

25 ଜୁଲାଇ, 2001

[ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କାଦରୀ ଏବଂ ଏସ୍.ଏନ୍. ଫୁକନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950/ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ନିୟମାବଳୀ, 1950 ।

ଧାରା 117(1)(i), (vi) ଏବଂ 122C(1)/ନିୟମ 115-P -ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ଆବାସ ସ୍ଥଳ ପାଇଁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ -ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପୋଖରୀ ଅଞ୍ଚଳ ଆବଣ୍ଟିତ -ଏହାକୁ ନେଇ ଆପତ୍ତି - ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଆୟୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ ଆବଣ୍ଟନକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲେ -ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଉପରେ ପୋଖରୀ ଅଞ୍ଚଳର କିଛି ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବଣ୍ଟନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି -ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଗୃହସ୍ଥାନ ଆବଣ୍ଟନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହେଉଛି ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (i) ରେ ସୂଚିତ ଜମି, ଏବଂ ଧାରା 117 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (vi) ରେ ସୂଚିତ ଜଳାଶୟ, ପୋଖରୀ ଇତ୍ୟାଦି ନୁହେଁ-ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ-ସମକାଳୀନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ପୋଖରୀ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ଅଞ୍ଚଳ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ -ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା - ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଜମି ଖାଲି କରିବେ ।

ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନ -ଗ୍ରାମସଭାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପୋଖରୀ -ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଘର ପାଇଁ ପୋଖରୀ ଅଞ୍ଚଳ ଆବଣ୍ଟନ -ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଜଙ୍ଗଲ, ଜଳାଶୟ, ପୋଖରୀ, ପାହାଡ଼, ପର୍ବତ ଇତ୍ୟାଦି ସାମୁହିକ ଭୌତିକ ସମ୍ପଦ, ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବେଶଗତ ସନ୍ତୁଳନ ବଜାୟ ରଖେ ଏବଂ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।ସରକାର ଦେଖିଲେ ଯେ ଏକ ପୋଖରୀ ଅବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି, ତେଣୁ ଏହାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା -ରାଜ୍ୟ ଏହି ପୁଷ୍କରିଣୀର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବ, ଏହାର ବିକାଶ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4787/2001 ।

ସି.ଏମ୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 26572/1999ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 16.8.2000 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରଣଜିତ କୁମାର, ପ୍ରମୋଦ ସ୍ୱରୂପ, ବି.ଏମ. ଶର୍ମା, ଏଚ.ଏଲ. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ, ସି.ଏମ. ପଟେଲ ଏବଂ ଟି.ଏନ. ସିଂହ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀନେଶ ଦ୍ୱିବେଦୀ, କମଲେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର, ଆର୍.ସି. ବର୍ମା, ଅଶୋକ ଶର୍ମା ଏବଂ ଡି.କେ. ଗର୍ଗ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଦେୱାନୀ ବିବିଧ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 26572/1999 କୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 16 ଅଗଷ୍ଟ, 2000 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଅପିଲ ।

ଏହି ବିବାଦ, ଉଗାପୁର ଗ୍ରାମ, ତଲୁକା ଆସନାଓ, ଜିଲ୍ଲା ସନ୍ଥ ରବିଦାସ ନଗର (ୟୁ. ପି.) (ଏହା ପରେ ପୋଖରୀ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) ରେ ଅବସ୍ଥିତ 15 ବିଶ୍ୱା ପରିମାପକ ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 774-KA ସହିତ ଜଡିତ । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, 1988 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 11 ତାରିଖରେ ଗାଁର ଲେଖପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୋଖରୀ ଅଞ୍ଚଳର 15 ବିଶ୍ୱା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏସ୍.ଡି.ଓ. ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ 250 ବର୍ଗ ୟାର୍ଡ ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ସେହି ଗ୍ରାମର ସତର ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂ ସଂସ୍କାର ନିୟମାବଳୀ (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ନିୟମାବଳୀ') ର ନିୟମ 115-P ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଆବଣ୍ଟନକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ତହସିଲଦାରଙ୍କଠାରୁ ଏକ ବିବରଣୀ ମାଗିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆପତ୍ତିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଆପତ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେବା ପରେ ମାମଲାଟି ସେଠାରେ ଅଟକିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ସେହି ସମୟରେ ଅପିଲକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜମି ଆବଣ୍ଟନକୁ ବାତିଲ କରିବାପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 1999 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 25 ତାରିଖରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବଣ୍ଟନକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ମାମଲାକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯିଏ ମାର୍ଚ୍ଚ 12, 1999 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ମଣ୍ଡଳ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 26572/1999 ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 10 ବିଶ୍ୱା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବଣ୍ଟନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରି ଏବଂ 5 ବିଶ୍ୱା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରଦ୍ଦ କରି ପାଇଁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ଏହି ଅପିଲ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ଦୃଢ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଆବାଦି ସ୍ଥଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଲବ୍ଧ, ଏକ ପୋଖରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୁହେଁ ଯାହା ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉପଯୋଗିତା ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ; ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗରେ ଆସୁନଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହା ତ ଦୂରର କଥା । ସେ ଧାରା 122C(1) ପ୍ରତି ଆମ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଜମିର କେଉଁ ବର୍ଗକୁ ଆବାଦି ସ୍ଥଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ପୋଖରୀ (ତାଲାବ) ଅଞ୍ଚଳ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ନାହିଁ ।

ସରକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପୋଖରୀ ଜମିର ଆବଣ୍ଟନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା କଷ୍ଟକର ଏବଂ ଆବଣ୍ଟନ ବାତିଲ ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ବୈଧ ଅଟେ । ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଗର୍ଗ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଲେଖପାଳ ପୋଖରୀ ହୋଇ ନଥିବା ଜମିରେ ଘର ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ, ଯିଏ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଏହି ଜମିକୁ ଆବାଦି ସ୍ଥଳ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୃହ ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ଆବଣ୍ଟନ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଆମ ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ତାହା ହେଉଛି ଆବଣ୍ଟିତ ଜମି ପୋଖରୀ (ତାଲାବ) ର ଅଂଶବିଶେଷ କି, ଏବଂ ଯଦି ତାହା ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 122C(1) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇପାରିବ କି?

ମୁଁ ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 (ଏହି ରାୟରେ "ଅଧିନିୟମ" ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉପଯୋଗୀ ହେବ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖଠାରୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ରାଜ୍ୟରେ ନିହିତ ହେବ ।ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 କେତେକ ଜମିକୁ ଗାଁ ସଭାରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା ସହ ଜଡ଼ିତ । ଉକ୍ତ ଧାରାର ଖଣ୍ଡ (vi) ଯାହା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ତାହା ଏହିପରି:

> "117.ଗାଁ ସଭା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରେ କେତେକ ଜମି ଇତ୍ୟାଦିର ନ୍ୟସ୍ତକରଣ ।
>
> (1) ଧାରା 4 ରେ ସୂଚିତ ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାକୁ ଥିବା ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା

ଘୋଷଣା କରିପାରିବେ ଯେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ଠାରୁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଜିନିଷ, ଯଥା -

(i) ରୁ (v) *** *** ***

(vi) ଜଳ ଭଣ୍ଡାର, ପୁଷ୍କରିଣୀ, ଘରୋଇ ଡଙ୍ଗାଘାଟ, ଜଳମାର୍ଗ, ପଥ ଏବଂ ଆବାଦି ସ୍ଥଳ,

ଯାହା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଗ୍ରାମର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଏହାର ଅଂଶ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏକ ଗାଁ ସଭା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିବେ, କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏକ ଗାଁ ସଭା ସମେତ) ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଏକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିବେ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଏପରି ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି ଉପରୋକ୍ତ ଘୋଷଣା କରିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ବିଧି ସମ୍ମତ ହେବ ।"

ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ନିହିତ ଥିବା ଜଳାଶୟ, ପୋଖରୀ, ଘରୋଇ ଡଙ୍ଗାଘାଟ, ଜଳମାର୍ଗ, ପଥ ଏବଂ ଆବାଦି ସ୍ଥଳଗୁଡ଼ିକ, ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ, ସେହି ସମଗ୍ର କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଗାଁ ସଭା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ, କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବେ ଏପରି କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖଠାରୁ ନିହିତ ରହିବ । ଧାରା 122, ଉପ-ଖଣ୍ଡର ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ଗ୍ରାମ କାରିଗର ବର୍ଗର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜସ୍ଵ ପ୍ରସ୍ତାବରେ କିମ୍ବା ଜମି ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସଂକଳ୍ପ ଉପରେ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଧାରା 122C ର ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

"122C. ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଇତ୍ୟାଦି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସ ସ୍ଥଳ ପାଇଁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ ।

(1) ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ପ୍ରସ୍ତାବ କିମ୍ବା ଜମି ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସଂକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ, ଉପ-ଖଣ୍ଡ ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ତଥା ଗ୍ରାମ କାରିଗରଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାଦି ସ୍ଥଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଜମି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ -

(a) ଧାରା 117 ର ଉପଧାରା (i) ର ଖଣ୍ଡ (j) ରେ ସୂଚିତ ଜମି ଏବଂ ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଗାଁ ସଭାରେ ନ୍ୟସ୍ତ ।

ଏବଂ ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡ (i) ନିମ୍ନମତେ ଚାଲିଥାଏ:

"ଜମି ଚାଷଯୋଗ୍ୟ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ କୌଣସି ହୋଲ୍ଡିଂ କିମ୍ବା ବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଜମି ବ୍ୟତୀତ ।"

"ଜମି" ଶବ୍ଦଟି ଧାରା 3, ଉପଧାରା (14) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କିମ୍ବା ପଶୁପାଳନ ସହିତ ଜଡିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିବା ଜମି ଯେଉଁଥିରେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ଏବଂ କୁକୁଡ଼ା ଚାଷ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି ସଂଜ୍ଞାରେ ଧାରା 109, 143, 144 ଏବଂ 7ମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଥିବା ଭୂମିକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇପାରିବା ଯେ ଆମେ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ । ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଗୃହସ୍ଥଳୀ ଆବଣ୍ଟନ ବିଷୟ ହେଉଛି, ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (i) ରେ ସୂଚିତ ଜମି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (vi) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଜଳାଶୟ, ପୋଖରୀ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଡଙ୍ଗାଘାଟ, ଜଳମାର୍ଗ, ପଥ ନୁହେଁ । ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଯୋଗୁଁ "ଏବଂ ଆବାଦି ସ୍ଥଳୀ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଭୁଲ ଭାବରେ ଖଣ୍ଡ (vi) ରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି ।

ଏଠାରେ ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଅନୁଚିତ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଧାରା 122C ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବର୍ଗକୁ ଗଣନା କରେ ଯେଉଁମାନେ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି (1) ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, (2) ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, (3) କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଏବଂ (4) ଗ୍ରାମ କାରିଗର । ଏହି ମାମଲାର ଫଇସଲା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ଆବଣ୍ଟନଯୋଗ୍ୟ ଜମି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 122C ର ଉପଧାରା (3) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନାର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି କି ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନଟିର ପ୍ରଥମ ଭାଗକୁ ଫେରିବା ପରେ, ତହସିଲଦାରଙ୍କ 18 ଏପ୍ରିଲ,1990 ତାରିଖର ବିବରଣୀରୁ, ଯାହାକୁ ପ୍ରଥମ ବିବରଣୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଉକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 774-KA ରେ ଏକ ପୋଖରୀ (ତାଲାବ) ଅଛି । 1990 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 20 ତାରିଖର ଏସ୍.ଡି.ଓ.ଙ୍କ ବିବରଣୀର ସାରାଂଶ ମଧ୍ୟ ସମାନ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ଆଉ ଦୁଇଟି ବିବରଣୀ ତଲବ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 12, 1999 ଏବଂ ଏପ୍ରିଲ 3, 2000 । ଆମେ ଏହି ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ତହସିଲଦାର ଏବଂ ଏସ୍.ଡି.ଓ.ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପାଉନାହୁଁ । ଆମେ ଏଠାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା ଯେ ଖାସ୍ରା ଖତୌନୀରେ 1387 ରୁ 1392 ଫସଲି (1980 ରୁ 1985 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ) ଏବଂ 1393 ରୁ 1398 ଫସଲି (1986-92) ବର୍ଷ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟାର ବର୍ଣ୍ଣନା ପୋଖରୀ

ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହି ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରଖି ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହାକୁ ପୋଖରୀ (ତାଲାବ) ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜମି ଆବଣ୍ଟନକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆୟୁକ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି:

> "ଉପଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀଙ୍କର 3.4.2000 ତାରିଖର ବିବରଣୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଏହି ଜମିର ଚରିତ୍ର ପୋଖରୀ ଭଳି ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସମୟ ଗଡ଼ିବା ସହିତ ଏହାର ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶ ସମତଳ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ କିଛି ଅଂଶରେ ତଥାପି ପୁଷ୍କରିଣୀର ଆକୃତି ଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଏହା ପାଣିରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହେଉଛି । ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଜଳ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ କିମ୍ବା ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଜଳ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇପାରେ ତାହା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆବାଦି ସ୍ଥାନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।"

ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ, ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।ତେବେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ବିବରଣୀକୁ ବିଚାର କରି କେବଳ 10 ବିଶ୍ୱାର ଅଞ୍ଚଳ ଆବଣ୍ଟିତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବାକି ପାଞ୍ଚ ବିଶ୍ୱାର ଜମି ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଖରୀର ଆକୃତିରେ ରହିଛି, ତାହାକୁ ଆବଣ୍ଟିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିବା କଷ୍ଟକର ଅଟେ । ଏକ ସମକାଳୀନ ସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାପଡିଛି ଯେ ସେଠାରେ ଏକ ପୋଖରୀ ରହିଛି ଏବଂ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ଅଞ୍ଚଳ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ଏକ ସ୍ଥିତିରେ ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା କୌଣସି ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାହାକୁ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ।

ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭୌତିକ ସମ୍ବଳ ଯେପରିକି ଜଙ୍ଗଲ, ଜଳାଶୟ, ପୋଖରୀ, ପାହାଡ଼, ପର୍ବତ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକୃତିର ଉପହାର । ସେମାନେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନ ବଜାୟ ରଖନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଯାହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏକ ଗୁଣାତ୍ମକ ଜୀବନ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିବ, ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21 ଅନୁଯାୟୀ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଅଧିକାରର ସାରମର୍ମ । ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମେତ ସରକାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ତରଦାତା 11ରୁ 13, ଏକ ପୋଖରୀ ଅବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପରେ, ଏହାକୁ ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯାହା ଗୋଟିଏ ପଟେ ପରିବେଶଗତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟକୁ ରୋକିପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟପଟେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ପରିବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଅଣ-ଆବାଦି ସ୍ଥଳୀରେ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇବା ପାଇଁ ଚତୁର ପ୍ରୟାସ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହିପରି ସତର୍କତା ହେଉଛି ସର୍ବୋତ୍ତମ ସୁରକ୍ଷା ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣରୁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରୁଛୁ, 1999 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 12 ତାରିଖରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା 1999 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 25 ତାରିଖର ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲାପଳଙ୍କ ଆଦେଶ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରୁଛୁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଜଣ ଆଜିଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିବା ଜମି ଖାଲି କରିବେ । ତେବେ ଉକ୍ତ ଜମିରେ ସେମାନେ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବା ଘରର ସାମଗ୍ରୀ ନେଇଯିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 10 ଉକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଜମି ଖାଲି ନକରନ୍ତି, ତେବେ ସରକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ତରଦାତା 11 ରୁ 13 ନିର୍ମାଣକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବେ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଜମିର ଦଖଲ ପାଇବେ । ଉତ୍ତରଦାତା 11 ରୁ 13 ସମେତ ରାଜ୍ୟ ଏହି ପୁଷ୍କରିଣୀର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବ, ଏହାକୁ ଏକ ମନୋରଞ୍ଜନ ସ୍ଥଳ ଭାବରେ ବିକଶିତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବ ଯାହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହେବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏହା ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନ ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଯାହା ବିଷୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାରମ୍ବାର ନିଜର ଚିନ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏପରି ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଶର ଗୌରବ ହେବାକୁ ଥାଏ, ତେବେ ଏଭଳି ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆର୍.ପି. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।